

I

H I S T O R I S C H   G E N O O T S C H A P
' O U D - P I J N A C K E R '

Ontwerp-verslag van het Genootschap over de periode 1 oktober 1970
tot en met 31 december 1971

Als begindatum van dit verslag wordt 1 oktober 1970 aangehouden omdat op dit datum in feite een nieuwe periode voor de vereniging werd ingeluid.

Na een aanloopperiode van zes maanden, waarin onder meer het Bestuur kon worden samengesteld, Statuten en een Huishoudelijk Reglement werden voorbereid, twee werkgroepen werden ingesteld en een voorlopig programma voor de eerstkomende jaren werd uitgestippeld, vond op 1 oktober 1970 een Algemene Ledenvergadering plaats. Op deze vergadering werden met algemene stemmen de Statuten en het Huishoudelijk Reglement, in nauwe onderlinge samenwerking door de Bestuursleden opgesteld, goedgekeurd en werd eveneens besloten Koninklijke Goedkeuring op de Statuten aan te vragen. Deze werd verleend bij Koninklijk Besluit van 8 december 1970, no. 83. Vanaf laatstgenoemde datum bezit de vereniging rechtspersoonlijkheid.

Het Bestuur is als volgt samengesteld: ir. J.H. Makkink (voorzitter), mej. Th.G.A.M. van der Ende (secretaris/penningmeester), de heren A.L. de Vries, M. Uittenbogaard, H. van Lamoen en C.A. van der Ende.

In de verslagperiode vond een Bestuursvergadering plaats op 12 mei 1971 om onder meer een programma voor een eerstvolgende excursie voor te bereiden. Op 13 juni daaraanvolgend vond de excursie plaats, ditmaal naar het historische plaatsje Gouda. Er werden bezoeken gebracht aan het Catharinamuseum (rondleiding door dr. J. van ^{Schouten} ~~Eyk~~, directeur van het museum) en aan de St. Janskerk, om de gebrandschilderde ramen, de wereldberoemde Goudse Glazen te bezichtigen. De rondleiding hier werd verzorgd door de heer N. Metselaar, koster van de kerk.

Ook kwam tijdens bovengenoemde Bestuursvergadering de ledenwerving ter sprake. Het aantal leden groeide in verslagperiode uit van ca. 40 naar 65. Door middel van het plaatsen van advertenties, publicaties, het rondzenden van extra convocaties van bijeenkomsten en het aanbrengen van leden door de eigen leden hoopt het Bestuur de werving van nieuwe leden te stimuleren. Niettemin kan met spreken van een mooi resultaat.

Een aantal malen werden bijzonder interessante lezingen gehouden nl.: op 16 december 1970 door ir. H.H. Vos met als onderwerp

'Archeologisch onderzoek in en om Delft';

op 8 maart 1971

door de heer C. Hoek, getiteld

'Het Beneden-Maasgebied tijdens de Graven uit het
Hollandse Huis';

op 2 november 1971 door drs. H. Sarfatij over 'Archeologie' en op 14 december 1971 door de heer C. Hoek met als onderwerp

'Het Hof van Delft en ander middeleeuwse hoven in Zuid-Holland'.

Het Bestuur kon zich verheugen in een goede belangstelling voor de diverse bijeenkomsten.

Er wordt naar gestreefd om ook in het verenigingsjaar 1972 een zelfde aantal bijeenkomsten te organiseren.

De samenstelling van de eerste werkgroep, 'geschiedvorsing' is als volgt: de heren C.A. van der Ende, E. van Dam, M. Wittenbogaard, J. Vink, J.G. van der Velden, D.J. Wesselo, W. Weve en als adviseur de heer M.C.M. van Adrichem. De heer Vink kwam op de plaats van de heer J.C. van der Staaij, die om gezondheidsredenen zijn plaats in de werkgroep afstond. Acht maal kwam de werkgroep in de verslagperiode bijeen, en in januari 1971 werd een bezoek gebracht aan het Gemeentearchief te Delft, terwijl in mei 1971 de opgravingen van het kasteel Altena te Delft van dichtbij werden bekeken.

Ook worden voortdurend gegevens uitgewisseld met twee andere werkgroepen, afkomstig uit respectievelijk Schipluiden en Maasland.

Als resultaat van enkele onderzoeken valt te vermelden:

- a) een inventarisatie van het zogeheten archief Heymerikx dat zich bevindt in het Gemeentehuis Pijnacker;
- b) het kopiëren van de archieven van de Nederlands Hervormde Kerk te Pijnacker;
- c) een gevorderde studie over de familie Ruiven;
- d) een inventarisatie van de boerderijen aan het Noordeinde te Delfgauw, en daarbij fotomateriaal;
- e) een verzameling van vele gegevens van algemene aard over Pijnacker, zoals bv. over de haverpacht van Pijnacker (verplicht te voldoen aan de gemeente Delft), vanaf ca. 1590.

Als bijzonderheid valt te vermelden dat enkele leden van de werkgroep in september 1971 in de gelegenheid werden gesteld de structuur en de bodem in de Nederlands Hervormde Kerk te onderzoeken, toen de vloer van de kerk was opengebrouwen voor diverse veranderingen in het interieur van de kerk.

De tweede werkgroep, 'tentoonstelling' bestaat uit ir. J.H. Makkink en de heren Van Lamoen en Vink.

Zoals bekend ligt het in de lijn om de resultaten van de werkgroep geschiedvorsing bekend te maken aan de hand van een tentoonstelling. Beide werkgroepen zijn echter nog steeds in een voorbereidend stadium. Na onderhandelingen over de financiering van een te organiseren tentoonstelling met de gemeente, bleek laatstgenoemde bereid een bijdrage

in de financiering te verlenen.

Reeds kon men overgaan tot de bestelling van enkele statieven met toebehoren.

Het Bestuur hoopt in de toekomst van een éénmalige tentoonstelling een min of meer permanente tentoonstelling ('Oudheidkamer') te kunnen opzetten.

Pijnacker, februari 1972

ontwerp-verslag van het Historisch Genootschap over het jaar 1972Inleiding

Het Historisch Genootschap ging met ingang van 1972 het tweede volle jaar in van hervatting van de activiteiten na een periode van stilstand van ca. 6 jaar. Activiteiten die zich vooral hebben uitgebreid onder de enthousiaste inzet van de leden van de twee werkgroepen, die aan het einde van 1970 in het leven geroepen zijn. Algemeen was men er immers van overtuigd dat het Genootschap eerst dan tot goede resultaten zou kunnen komen als er een (of meer) werkgroepen werden opgericht om het geschiedkundig onderzoek van Pijnacker en naaste omgeving in goede banen te leiden, maar meer hierover later in het verslag.

Bestuur

Op 23 februari vond een bestuursvergadering plaats in het Gemeentehuis van Pijnacker, o.m. ter bespreking van een programma voor het komende jaar en ter voorbereiding van de algemene ledenvergadering die in maart zou worden gehouden. Ook kwamen enkele wijzigingen in het bestuur aan de orde. De heer M. Uittenboogaard stelde zijn plaats ter beschikking en als zijn opvolger werd benaderd de heer J.G. van der Velden. De voorzitter, ir. J.H. Makkink, stelde zich na aftreden meteen herkiesbaar. Later in het verslagjaar bereikte het Genootschap het bericht van terugtreden om gezondheidsredenen van de toenmalige gemeentesecretaris, de heer A.L. de Vries. Deze vacature in het bestuur is tot heden nog niet vervuld. De financiële situatie van het Genootschap kwam ook aan de orde, alsmede de ledenwerving.

De samenstelling van het bestuur is als volgt: ir. J.H. Makkink (voorzitter), mej. Th.G.A.M. van der Ende (secretaris/penningmeester), de heren H. van Lamoen, J.G. van der Velden en C.A. van der Ende.

Algemene ledenvergadering en andere bijeenkomsten

In 1972 groeide het aantal leden van het Genootschap van ca. 65 naar 81, weliswaar nog niet het streefgetal van 150, maar toch op de goede weg.

De hierboven reeds vermelde algemene ledenvergadering werd gehouden op 30 maart. De voordracht van het bestuur voor vervulling van de bestuursvacature werd met algemene stemmen aanvaard, alsmede de financiële jaarstukken.

In het verslagjaar vonden wederom enkele zeer interessante lezingen plaats - en bovendien zeer geslaagd wat de opkomst van de leden en andere belangstellenden betreft - met name:

op 25 mei : " 1572-1672 Wat herdenken wij? " , een onderwerp uit de vaderlandse geschiedenis behandeld door de heer drs. W.H. Donker, afkomstig uit Delft.

op 9 oktober "Delfts keramiek en de archeologische achtergrond",
door de heer R. Rothfus, eveneens uit Delft, en
op 12 december "Franciscus Verburch, de druivenpastoor van het
Westland door de heer M.C.M. van Adrichem uit
Honselersdijk.

Niet te vergeten de zeer geslaagde excursie van 12 juni naar het
stadje Woudrichem en het Slot Loevestein.

Werkgroep geschiedvorsing

Ook in 1972 hebben de leden getracht hun steentje bij te dragen
voor het Genootschap.

De samenstelling van de werkgroep is als volgt: de heren J. Vink,
J.G. van der Velden, D.J. Wesselo, M. Uittenbogaard, E. van Dam
en C.A. van der Ende (werkgroep leider). De heren L. de Vos en J.C.
van der Staij bedankten voor hun lidmaatschap in verband met hun
drukke werkzaamheden.

Ook al zijn verschillende onderdelen van de onderzoeken zeker nog
niet voltooid - er zijn er bijvoorbeeld ook waarmee enige jaren
van onderzoek gemoeid zullen zijn - toch wordt er gestadig door-
gewerkt en zijn er verschillende goede resultaten geboekt.

Door de heer Wesselo is het begraafboek van de Nederlands Hervormde
Kerk te Pijnacker vanaf 1696 opnieuw opgezet en getikt in leesbaar
schrift. De heer Van der Velden houdt zich bezig met een weergave
van de geschiedenis van de Zuidhollandse molens, wat overigens een
omvangrijk werk blijkt te zijn. Er blijkt nl. een verrassend groot
aantal molens in het Zuidhollandse waterland te hebben gestaan.

De heer Vink heeft zijn studie over het gebied Ruiven uitgebreid
door zowel de genealogie van de familie Ruiven uit te werken als
de bewoning van het gebied Ruiven te bestuderen. Ook is reeds een
gedeelte van de "Tiende Penning" (belastingcohier) uit 1558 gecopi-
eerd, uitgewerkt en vertaald. Bijzonder interessante gegevens uit
het archief van Waterschap Delfland zijn eveneens gecopieerd. Het
vastleggen van gegevens over families en de boerderijen in het
Delfgauwse Noordeinde is door de heer Van der Ende verder uitge-
breid.

Regelmatig komen de leden bijeen, ongeveer éénmaal per 2 maanden,
steeds ten huize van een lid, waar de werkgroep gastvrij wordt ont-
vangen. Ook wordt het gemeentearchief te Delft geregeld door enkele
leden van de werkgroep bezocht.

Werkgroep tentoonstelling

Hoewel deze werkgroep klein is, de voorzitter en de heren H. van
Lamoen en J. Vink, wordt het fotomateriaal voor de eerste aanzet

voor een tentoonstelling gestadig uitgebreid. Onder de vakkundige hand van de heer Van Lamoen komen een groot aantal vergrotingen van oude dorpsansichten, prenten e.d. tot stand. Zoals bekend is in 1971 reeds tot de aankoop van statieven voor een tentoonstelling overgegaan.

Van de zijde van de gemeente werd o.m. belangstelling getoond voor het werk van het Genootschap door de burgemeester van Pijnacker, mr. F.R. Hempenius in een gesprek met de voorzitter, begin 1972. De voorzitter mocht een financiële bijdrage van gemeentelijke zijde ontvangen, vooral bedoeld als bijdrage in de ^{on}kosten van de ~~beide~~ werkgroepen. *de werkgroep tentoonstelling*

Hoewel het in 1971 aanvankelijk in de bedoeling lag om zo spoedig mogelijk een tentoonstelling op te zetten, blijkt in de praktijk dat het geheel van onderzoek en studie van de geschiedenis van Pijnacker langer duurt en meer tijd in beslag gaat nemen. Het bestuur hoopt dat zo snel mogelijk hiertoe zal kunnen worden overgegaan.

Pijnacker, februari 1973